

Міністерство освіти і науки України
Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара
Факультет прикладної математики
Кафедра обчислювальної математики та математичної кібернетики

«Затверджую»

Ректор Дніпропетровського
національного університету
ім. О. Гончара М.В. Поляков

“19” 02 2017 р.

«Погоджено»

Проректор
з науково-педагогічної роботи
С.О. Чернецький

“19” 02 2017 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
спеціальності 124 - Системний аналіз

Розглянуто на Вченій ради ФПМ
протокол № 5 від 17.01.2017 р.

Голова Вченої ради ФПМ
проф. О.М. Кісельова
“18” 01 2017 р.

Завідувач кафедри
обчислювальної математики та
математичної кібернетики
В.А. Турчина
«17» січня 2017 р.

Дніпро
2017 р.

СТРУКТУРА ЗАВДАННЯ

Завдання складається з 44 тестових завдань.

Перелік навчальних дисциплін наведено нижче.

Завдання складається з тестових завдань наступних форм: завдання на правильність, завдання на встановлення відповідності.

Завдання на правильність: кожен тест складається з одного питання, до якого додаються чотири варіанти відповідей, з яких студент повинен обрати один і лише один варіант відповіді, зробивши відповідну позначку.

Завдання на встановлення відповідності: до кожного тестового завдання подано інформацію позначену цифрами ліворуч і буквами праворуч, для яких студент повинен встановити відповідність інформації означеної цифрами та буквами, зробивши відповідні позначки у таблиці, на перетинах рядків й колонок.

44 тестові завдання згруповані у блоки - 6 блоків з різних дисциплін:

- 7 тестів з тематики Розділу 1;
- 7 тестів з тематики Розділу 2;
- 9 тестів з тематики Розділу 3;
- 7 тестів з тематики Розділу 4;
- 7 тестів з тематики Розділу 5;
- 7 тестів з тематики Розділу 6.

ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Назва	Мінімальна оцінка	Максимальна оцінка	Всього
Тести на правильність: 38 питань (з Розділів 1, 2, 4, 5, 6 – по 6 питань з кожного розділу, з Розділу 3 – 8 питань)	0 (невірно)	2 (вірно)	$(6 \times 5 + 8 \times 1) \times 2 = 76$
Тести на встановлення відповідності: 6 питань (з Розділів 1, 2, 3, 4, 6 – по 1 питанню з кожного розділу)	0 (невірно)	4 (вірно)	$(1 \times 6) \times 4 = 24$
Максимальна можлива загальна сума балів			100

Тести на правильність оцінюються у 76 балів; по 2 бали за кожен тест; можливі варіанти оцінювання: 2 бали, якщо вказано правильну відповідь, або 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або відповіді на завдання не надано.

Тести на встановлення відповідності оцінюються у 24 бала; по 4 бали за кожен тест; можливі варіанти оцінювання: 1 бал за кожен правильно встановлену відповідність; 0 балів, якщо не вказано жодної правильно встановленої відповідності пари, або відповіді на завдання не надано.

Максимальна можлива загальна сума дорівнює 100 балам та складається $38 \times 2 + 6 \times 4 = 100$.

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

РОЗДІЛ 1.	ТЕОРІЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ.....	2
РОЗДІЛ 2.	ОСНОВИ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ.....	2
РОЗДІЛ 3.	ЧИСЕЛЬНІ МЕТОДИ.....	4
РОЗДІЛ 4.	МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙ.....	4
РОЗДІЛ 5.	ТЕОРІЯ КЕРУВАННЯ.....	5
РОЗДІЛ 6.	ПРОГРАМУВАННЯ ТА АЛГОРИТМІЧНІ МОВИ.....	6

РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

- 1.1. Аксиоматична теорія прийняття рішень в умовах невизначеності.
- 1.2. Критерії оптимальності та їх геометрична інтерпретація.
- 1.3. Статистичні функції та статистичні розв'язки.
- 1.4. Прийняття рішень в умовах конфлікту.
- 1.5. Методи розв'язання задач в мішаних стратегіях.
- 1.6. Ігри в позиційній формі.
- 1.7. Прийняття рішень в умовах нестрогого конфлікту, некооперативний варіант.
- 1.8. Прийняття рішень в умовах нестрогого конфлікту, кооперативний варіант.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1.1. Орлов А.И. Теория принятия решений: учебное пособие / А.И.Орлов. – М.: Экзамен, 2005. – 656с.
- 1.2. Теория выбора и принятия решений: Учебное пособие:- М.: Наука, 1998.-328 с.
- 1.3. Мулен Э. Кооперативное принятие решений. Аксиоматические модели. – М.: Мир, 1991. – 464с.
- 1.4. Методичні вказівки до вивчення курсу «Теорія прийняття рішень» / В.А.Турчина, Н.К.Федоренко – Дн-ськ. ДНУ. – 2010. – 48с.

РОЗДІЛ 2. ОСНОВИ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

- 2.1. Інваріантна міра динамічної системи.
- 2.2. Ляпуновські показники у хаотичних системах.
- 2.3. Ентропія та вимірності атракторів.
- 2.4. Реконструкція атракторів за часовими рядами.
- 2.5. Сценарії переходу до хаосу.
- 2.6. Самоорганізовано критичні системи.
- 2.7. Багатошаровий перцептрон.
- 2.8. Мережа Гопфільда.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арнольд В. И. Обыкновенные дифференциальные уравнения. / В.И. Арнольд - М.: МЦНМ, 2014. – 342 с.
2. Малинецкий Г.Г. Современные проблемы нелинейной динамики / Г. Г. Малинецкий, А. Б. Потапов. - М.: УРСС, 2002. – 400 с.
3. Кузнецов В.П. Динамические системы. / В.П. Кузнецов – М.: Наука, 2005. -296 с.
4. Хайкин С. Нейронные сети. Полный курс. / С. Хайкин – СПб.: Вильямс, 2007. – 1104 с.

РОЗДІЛ 3. ЧИСЕЛЬНІ МЕТОДИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

- 3.1. Методи розв'язування нелінійних рівнянь: метод простої ітерації, метод хорд, метод Ньютона. Умови збіжності (без доведення). Оцінка похибки (без доведення). Геометричне тлумачення.
- 3.2. Прямі методи розв'язування СЛАР: метод Гаусса, метод LU - розкладання матриці.
- 3.3. Ітераційні методи розв'язування СЛАР: метод простої ітерації, метод Зейделя. Умови збіжності методів (без доведення). Оцінка похибки (без доведення).
- 3.4. Методи пошуку власних значень та власних векторів матриці: ітераційний степеневий метод.
- 3.5. Методи наближення функцій: інтерполювання (формула Лагранжа, формула Ньютона через поділені різниці), середньоквадратичне наближення. Порівняння методів. Оцінка похибки (без доведення).
- 3.6. Чисельне інтегрування: квадратурні формули інтерполяційного типу та найвищого алгебраїчного ступеня точності (формули Ньютона-Котеса, Гаусса). Оцінки похибки (без доведення). Геометричне тлумачення.
- 3.7. Чисельне диференціювання: скінченно-різницевий метод, уточнення значення похідної методом Рунге-Ромберга.
- 3.8. Розв'язання задачі Коші для звичайних диференціальних рівнянь (ЗДР) методами Рунге-Кутта, Адамса. Розрахункові формули. Похибки методів (без доведень).
- 3.9. Сіткова апроксимація лінійної крайової задачі для ЗДР 2-го порядку. Розв'язування сіткових рівнянь методом прогонки. Стійкість методу (без доведення).
- 3.10. Аналітичні методи розв'язування крайових задач: метод колокації, метод найменших квадратів, метод Гальоркіна, метод Рітца.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 3.1. Бойко Л.Т. Основи чисельних методів: навчальний посібник / Л.Т. Бойко – Д.: Вид-во ДНУ, 2009. – 244 с.
- 3.2. Балашова С.Д. Чисельні методи: навчальний посібник. Частина 1. К.: НМК ВО, 1992. – 280 с.
- 3.3. Балашова С.Д. Чисельні методи: навчальний посібник. Частина 2. К.: НМК ВО, 1992. – 328 с.
- 3.4. Крылов В.И. Вычислительные методы. Учебное пособие / Крылов В.И., Бобков В.В., Монастырный П.И. Том 1. - М.: Наука, 1976 – 304 с.
- 3.5. Крылов В.И. Вычислительные методы. Учебное пособие / Крылов В.И., Бобков В.В., Монастырный П.И. Том 2. - М.: Наука, 1977 – 399 с.

РОЗДІЛ 4. МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ОПЕРАЦІЙ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

- 4.1. Задача лінійного програмування. Постановка задачі, поняття оптимального розв'язку. Графічний спосіб розв'язання. Властивості лінійного програмування. Симплекс-метод.
- 4.2. Метод штучного базису. М-метод.
- 4.3. Транспортна задача у матричній постановці. Метод відшукування початкового опорного розв'язку. Метод потенціалів.
- 4.4. Методи одновимірної оптимізації: половинного поділу, золотого перерізу, Фібоначчі.
- 4.5. Метод множників Лагранжа.
- 4.6. Елементи теорії Куна-Таккера та двоїстості.
- 4.7. Чисельні методи безумовної оптимізації. Градієнтні методи: метод найшвидшого спуску, Ньютона, спряжених градієнтів.
- 4.8. Чисельні методи умовної оптимізації. Метод проекції градієнту.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 4.1. Васильев Ф.П. Методы оптимизации / Ф.П. Васильев. – М.: Издательство «Факториал Пресс», 2002. – 824 с.
- 4.2. Кісельова О.М. Чисельні методи оптимізації: навч. посіб. / О.М. Кісельова, А.Е. Шевелева. – Д.: Вид-во ДНУ, 2008 – 212 с.
- 4.3. Жалдак М.І. Основи теорії і методів оптимізації: Навчальний посібник / М.І. Жалдак, Ю.В. Триус. – Черкаси: Брама-України, 2005. – 608 с.

РОЗДІЛ 5. ТЕОРІЯ КЕРУВАННЯ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

- 5.1. Найпростіша задача варіаційного числення. Необхідні умови оптимальності.
- 5.2. Задача Больца. Необхідні умови оптимальності.
- 5.3. Задача Лагранжа. Необхідні умови оптимальності.
- 5.4. Постановка задачі оптимального керування. Необхідні умови оптимальності у формі принципу максимуму Понтрягіна у загальному випадку.
- 5.5. Задача про оптимальну швидкодію.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 5.1. Крак Ю.В. Теорія керування: Навчальний посібник / Ю.В. Крак, О.Л. Лєвошич. – К.: КНУ, 2001. – 147 с.
- 5.2. Алексеев В.М. Оптимальное управление / В.М. Алексеев, В.М. Тихомиров, С.В. Фомин. – М.: Наука, 1979. – 430 с.
- 5.3. Галеев Э.М. Оптимизация: теория, примеры, задачи / Э.М. Галеев, В.М. Тихомиров. – М.: Эдиториал УРСС, 2000. – 320 с.

РОЗДІЛ 6. ПРОГРАМУВАННЯ ТА АЛГОРИТМІЧНІ МОВИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

- 6.1. Основні властивості алгоритмів. Засоби зображення алгоритмів (формульно-словесний, графічний, псевдокод).
- 6.2. Основні (стандартні) типи даних у мові C++. Синтаксис оголошення констант та змінних, ініціалізація, розмір у пам'яті.
- 6.3. Правила запису ідентифікаторів у C++.
- 6.4. Унарні та бінарні оператори у C++.
- 6.5. Правила запису та обчислення виразів у C++. Оператори привласнення у C++.
- 6.6. Оператори вибору (умова, if , switch) та оператори циклу (for, while, do-while) у C++: синтаксис та семантика.
- 6.7. Масиви у C++ (оголошення, розмірність, розміщення у пам'яті, ініціалізація, індексація елементів для доступу).
- 6.8. Масиви символів та літеральні строки. Показчики та посилання у C++: оголошення та використання, особливості арифметичних дій з показчиками.
- 6.9. Оголошення змінних структурного типу (в т.ч. з ініціалізацією), показчики на структури, масиви структур. Прямий та непрямий селектор для доступу до елементів у структурах.
- 6.10. Засоби введення-виведення інформації в C++. Режими роботи з файловими потоками.
- 6.11. Використання функцій у C++ (синтаксис оголошення та виклику, параметри, тип результату, повернення результатів).

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 6.1. Кнут Д.Э. Искусство программирования. Том 1. Основные алгоритмы / Д.Э. Кнут. – Изд-во: Вильямс, 2007. – 720 с.
- 6.2. Кнут Д.Э. Искусство программирования. Том 3. Сортировка и поиск / Д.Э. Кнут. – Изд-во: Вильямс, 2007. – 824 с.
- 6.3. Павловская Т.А. C/C++. Программирование на языке высокого уровня / Т.А. Павловская. – СПб.: Питер, 2001. – 464 с.
- 6.4. Липпман С.Б. Язык программирования C++. Вводный курс. / С.Б. Липпман, Ж. Лажойе. – М.: ДМК Пресс, 2003. – 1120 с.